

TYÖLÄISET JA VALLANKUMOUS HISTORIA

Kirj. Pasquale Russo.

ERIPISAROILLA on kirjoitettu Vallankumous Historia. Jokaisella sivulla me näemme niiden tuhansien työläisten elämän virran punaa, jotka ovat uhmanneet omistavan luokan oikeutta riistää työväenluokkaa.

“Iloinen Englanti” antaa sangen monia esimerkkejä alistetun luokan sankarillisesta taistelusta riistäjiään vastaan.

Neljännentoista vuosisadan ensimmäisellä puoliskolla riehui Europassa Musta Surma vieden saaliikseen suunnattomia joukkoja työläisten ja talonpoikain keskuudesta. Tätä aiheutunut työvoiman puute muutti kokonaan olosuhteet Englannissa. Silloin alkoi hyvä aika hyvine palkkoineen. Kuitenkin tämä hyvä aika työläisille oli sangen lyhyt. Tähän aikaan Englannin Parlamentissa oli miltei yksinomaan suuria maatiloja omistavia aristokraatteja. Tämä edustajajoukko nähden tältä taholta asemaansa uhattavan, minkä vallitseva tilanne teki työläisille suotuisaksi, piankin laati lakeja, millä työläisten etuja rajotettiin. Parlamentin laatimat lait olivat niin ankarat, että ne synnyttivät suunnatonta vihaa ja tyytymättömyyttä. Tyytymättömyys kasvoi siihen määrin, että v. 1871 Vatt Tyler, kyvykkäänä johtajana nousi näyttämölle ja keskitti tyytymättömyyden kapinaksi.

Talonpojista Tehtiin Kerjäläisiä.

Vastapainoksi tälle vallankumoukselliselle toiminnalle Englannin yläluokka kirjaimellisesti ajoi mailtaan pois tuhansia työläisiä. Tämä suorastaan synnytti maassa työttömyyden ja nälänhädän. Hyvin lyhyessä ajassa kaikki Englannin kaupunkien kadut vilisivät kerjäläisiä täynnä. Tällaisen asiantilän vallitessa Englannin kristillinen rahaylimystö liitti vielä häväistyksen loukkauksen päälle julistaen lakiensa avulla kerjäämisen myöskin laittomaksi. Lain rikkojia rangaistiin ruoskinnalla ja vankeudella. Näin siis nähdään, että jo tälläkin ajalla yläluokka on osannut heiluttaa orjaruoskaa kädessään.

Työväenluokan tilanne oli siihen aikaan sangen paljon yhtäläinen, mitä se on nykyään. Samoin oli silloin, kun nytkin, on olemassa herroja ja orjia. Omaisuus oli silloin, samoin kuin nytkin on satulassa. Muodoltaan se oli entiseen aikaan hieman erilainen, sillä siihen aikaan orja kuului maan yhteyteen, ollen siis kahlehdittu maahan. Paitsi tätä muodollista eroa, orjien ja herrain keskinäiset

suhteet olivat ennen samat, mitä ne ovat nykyäänkin; sortajilla ja sorrettavilla ei ole mitään yhteistä.

John Ball, joka oli aikanaan tunnettu kyvykkääksi johtajaksi, huomautti puhuessaan kysymyksestä: “Hyvät ihmiset, asiat eivät mene hyvin Englannissa niin kauvan kuin tavarat eivät mene tasan ja niin kauvan kuin on olemassa moukkia ja herroja. Herrat ovat puetut silkkiin ja samettiin, lämmittäen itseään kaileilla turkiksilla ja me samaan aikaan kuljemme räsyissä. Heillä on viinit, mausteet ja hyvä leipä edessään; meillä vain kauraleipä ja oljet, sekä vesi juotavanamme. Heillä on ainainen lepo mukavissa huoneissaan; meillä sen sijaan tuska ja työ sateessa ja tuulessa pelloilla ja kuitenkin se on vain meidän työemme tuloksena kun nämät miehet voivat pitää nykyisen asemansa.”

Vuosia sitten kun John Ball oli kuollut, kuitenkin kauvan ennen Ranskan vallankumousta, Englannin hallitseva luokka taisteli verettömän vallankumouksensa riistäen kuninkaalta vallan ja asettaen sen oman luokkansa jäsenten käsiin. Kuninkaitten Pyhä Oikeus hävitettiin, mutta työläisten köydyttämis järjestelmä jäi voimaan.

Ranskan vallankumous.

Ehkä mielenkiintoisin, opettavin ja enimän ajatusta antava on historiassa sittenkin ne luvut, mitkä käsittävät Ranskan Vallankumouksen. Näissä luvuissa on alastomimpana ja yksinkertaisimpana kertomus maanomistajain ja teollisuus aristokraattien välillä. Amerikan Vallankumous Sota päättyi noin kolme vuotta ennen Ranskan Vallankumousta. Amerikassa Englannin omistava luokka yritti häiritä amerikalaisia maakeinottelijoita. Täten Englannin hallitus joutui pahaan jännitykseen ja tätä tilannetta käytti Ranskan hallitseva luokka hyväkseen, jota se jatkoi mitä räikeämmässä muodossa Ranskan Vallankumouksen aikana.

Vuoden 1879 Ranskan Vallankumous oli suorastaan porvariston vallankumous, minkä kautta se hävitti maanomistajain aristokratian feodalisen tyranniuden. Porvaristo voitti tässä taistelussa ja sen tuloksena järjesti vielä julmemman riistojärjestelmän, minkä me tunnemme kapitalismin nimellä. Vallankumouksen jälkeen jäivät työläiset yhtä huonoon asemaan, kuin ennenkin.

Ranskan Vallankumous on opettanut yhden asian, jos se mitään on muuta opettanut

ja se on, että työläisten ja porvareitten edut ovat vastakkaiset toisilleen ja työläisten tahtolta olisi sängen narrimaista jättää yhteiskunnallisten asiainsa hoitoa näin muodoin politikoitsijain käsiin.

Tylerin kapinan aikana ja samoin Ranskan Vallankumouksen aikana työläiset pettyivät liittyessään yhteen politikoitsijain kanssa, mutta sitten myöhemmin mainion vallankumouksen aikana 1848 he jo muuttivat taktiikkaansa.

V. 1848 työläiset jo alkoivat osottamaan huomattavaa luokkatietoisuutta, mikä vasta johtaa lopulliseen voittoon. Tästä syystä, ellei mistään muusta, vuosi 1848 on muistomerkki Vallankumous Historiassa. Syksyllä 1847 Karl Marx ja Friedrich Engels julkaisivat Kommunististen Manifestin. Tämä manifesti sisälsi yhdistymis vetoituksen. Työläiset vastasivat kutsuun ihmeteltävän nopeasti ja sen tuloksena syntyi kapinoita Ranskassa, Unkarissa, Italiassa Saksassa ja Irlannissa. 1848 vuoden taisteluissa työläiset saavuttivat sellaisia voittoja, että niillä sen jälkeen on ollut huomattava arvo. Niiden oikeuksien mukana, mitä silloin saavutettiin, on m. m. painovapaus, puheoikeus ja oikeudet kouluihin. Myöskin niiden taisteluiden tuloksena tuli oikeus opettaa ja edistää sosialismia. Luonnollisesti on pidettävä mielessä, että sen jälkeen työläiset monissa maissa menettivät jälleen puhe- ja painovapaudet.

Pariisin Kommuni.

Kääntäen jälleen Vallankumous Historian lehden, me joudumme vuoteen 1870. Nyt olemme Ranskalais-Preussilaisen sodan pyörteissä. Seuraavana vuotena Ranska joutui häviölle sodassa ja sen seurauksena tuli työväenluokan vallankumous Pariisin kaupungissa. Mainitun vuoden maaliskuussa työläiset ottivat hallituksen haltuunsa ja muodostivat Pariisin Kommunin. Kaksi kuukautta he hallitsivat Ranskaa huomattavalla tehokkuudella. Kommuni vihdoinkin kukistettiin, johon osaltaan oli syynä tehokkaan johdon puute ja osalta petokset. Pariisin työläisten häviön mukana myöskin menivät ne voitot, mitä saavutettiin vuoden 1848 taisteluissa. Valkokaartit eivät tyytyneet yksinomaan siihen, että olisivat hävittäneet kaikki työläisten vapaudet, mutta he vielä tekivät Ranskan Vallankumouksessa kuuluisaksi tulleen tunnuslauseen: "Liberte, Egalite & Fraternite" tehottomaksi. Yhdessä suhteessa kuitenkin kaikki eivät menneet turhaan, sillä Kommunardien rohkeus herätti kapinallisten työläisten huomiota kaikissa maissa.

Venäjän Vallankumous.

Toisella sivulla on sitten Vallankumouksellisen Historian lehdillä Venäjän kansakun-

nan taistelut. Täällä me tapaamme kansakunnan, joka on suunnattomia aikoja kärsinyt sanomatonta tuskaa Romanoffin rautakoron alaisena. Tsaarin despotismin alaisena kansakunta ikävöi vapauttaan ja nousi kapinaan 1905. Siellä myöskin he tekivät virheen siinä, että jättivät asiainsa politikoitsijain käsiin. Täydellinen häviö oli seurauksena ja tuhansia teurastettiin viivyttelemättä hyvän pikku isän Nikolain tahdosta. Tämä läksy oli kuitenkin hyvänä muistutuksena. Tästä häviöstä joukot itse käsittivät asiakseen ottaa asioiden johdon omiin käsiinsä. Sen mukaan myöskin järjestettiin järjestö. 1917 kostettiin 1905 kaatuneiden toverien kohtalo ja kukistettiin tsaarin hallituksen tyrannivalta. Tämä oli tavaton askel eteenpäin; josko työläisten todellista tasavaltaa voidaan pysyttää taikka ei, sen tulevaisuus osottaa.

Haymarketin Tragedia.

Kääntäen huomio Amerikkaan, niin me tapaamme täällä myöskin monia mielenkiintoisia sivuja Vallankumous Historiassa. Ehkäpä ensimmäisenä voimme mainita Haymarketin Tragedian. Tässä jutussa osottautui selvästi, että Chicagossa oli silloin, ja epäilemättä on vieläkin sellaisia rehellisiä miehiä, jotka rohkenevat kuolla työväen asian puolesta. Joitakin aikoja jo ennen 1886 valtavaa liikettä oli käynnissä kahdeksan tunnin työpäivän saavuttamiseksi. Kun se olisi sellaisenaan vaikuttanut suuresti kaikkiinkin teollisuuksiin, niin kapitalistiluokka katseli sellaista liikettä suurena vaarana ja päätti sen hävittää hinnalla millä hyvänsä.

Tämä tilanne joutui polttopisteeseen, kun pidettiin työläisten kokous ja siinä tilaisuudessa heitettiin pommi, tappaen yhden poliisin. Sanomalehdet alkoivat siitä syyttämään anarkisteja, vaatien lakon johtajain henkeä. Jokainen kapitalisti, työläisten johtaja fakiiirit, papit ja kaikki rahamiesten lakeijat liittyivät yhteen lauluun vaatien näiden urheiden työläisten johtajain verta.

Sitten marraskuun 11 p:nä 1887 neljä näitä syytteeseen asetettuja miehiä laillisesti murhattiin Chicagossa, Cook Kauntin vankilassa. He uhrasivat elämänsä, koettaessaan estää kapitalistiluokan murskaamasta maahan nousevaa työväenliikettä.

Miehet, jotka tällöin hirtettiin, olivat August Spies, George Engel, Adolph Fisher ja Albert R. Parsons. August Spies puhui muutamia sanoja hirttolavalta, mutta nämä sanat olivat täynnä profetallista ajatusta. Hän sanoi: "Aika tulee, milloin meidän vaitelijaisuutemme on paljon voimakkaampi niitä huutoja, minkä nojalla te nyt meidät kuristatte."

Industrial Workers of the World.

Nämät menneet tapahtumat ovat vaikuttaneet yhdistävästi. Vuonna 1905 tuhannet työläiset hyväksyivät Yhdysvalloissa uuden järjestäytymis muodon. Tämä järjestö muodostettiin tarkoituksella käsittää kaikki työläiset kaikissa teollisuuksissa väriin, kansallisuuteen, ammattiin taikka uskontoon katsomatta. Sen nimeksi hyväksyttiin *Industrial Workers of the World* ja sen perustus laadittiin tarkasti taloudelliselle perustalle. Poliitikoitsijat, poliittiset kysymykset ja niistä riitelemisen sivuutettiin ja pidettiin tarpeettomana. Perustamisestaan asti järjestö on noudattanut ihanteitaan ja siksi sen jäsenistö nykyään onkin puhtaasti palkka köyhälistöä, jossa ei ole mitään yhteyttä politiikoit-

sijain ja muiden loiseläjain kanssa. Vallankumouksellisen Historian tutkijat tekevät itselleen suuren palveluksen lukemalla kertomuksen I. W. W:stä. Se on kertomus sanakarillisesta taistelusta, esiintyen jäjestö aina uskollisena työväenluokalle ja taistellen taistelunsa kunniakkaalla tavalla.

I. W. W. on esiintynyt aina työläisten oikeuksien suojelijana. Kapitalistit pelkäävät I. W. W:tä pää-asiassa sen vallankumouksellisen hengen ja sen mukaisen toiminnan tähden. Siitä syystä myöskin sen järjestön lakkaamaton vaino kapitalistiluokan taholta. Vallankumouksellinen teollisuus unionismi, sellaisena kuin I. W. W. edustaa, sisältää itsessään ainoan toivon Amerikan työläisten vapautuksen tiellä.

YLEISPIIRTEITÄ TYÖLÄIS-SÄVELTÄJÄ FRANK LINDROOSIN ELÄMÄSTÄ

ÄSSÄ julkaisemme luokkamme säveltäjän elämäkertomuksen lyhykäisyydessään. Rohkenemme hänet nimittää sellaisena, kuten kirjoituksessa itsessään Väinö Peltö on sen ansiokkaalla tavalla selostanut. Varmuuden antaa meille se, että vainaja, kenelle se on omistettu, on horjumatta uhrannut työnsä ja elämänsä köyhälistön omalle musiikille. Näinpä siis samalla kun kertomus alempana on vainajan, Frank Lindroosin elämäkertomusta, liittyy siihen sangen läheisesti nykyisen sukupolven aikuinen luokkataistelu kaikessa ankaruudessaan musiikin historiana. Samalla kun vainaja sovitti säveleiksi antiikkisia kappaleita luokkataistelusta, joista mainitaan kirjoituksessa, niin on hän niin lukuisasti esittänyt läheiset luokkataistelun ilmiöt musiikissa nykyiselle ja nousevalle työväenluokalle. Tekevänsä työn kautta vainaja tulee löytämään historiassa paikkansa nousevan työväenluokan musiikin edistäjänä ja hänen nimeään joudutaan mainitsemaan yhä lukuisammin sävellyksiensä yhteydessä nousevan köyhälistön taholta. — Toim.

Heinäk. 10 p. levisi Duluthin, Minn., suomalaisten työläisten keskuuteen kaamea tieto, että työläistoveri *Frank Lindroos* on päättäväisellä tavalla, oman käden suorittamana, tehnyt itsemurhan, siirtynyt tuonen tanhuville. Se oli kuin salama kirkkaalla taivaalla; hänen läheiset omaisensa eivät senlaisia osanneet odottaa. Hänkö poissa, keskuudestamme, joka vielä edellisenä iltana nähtiin *Workers Operalla* I. W. W:n hyväksi

toimivan suomalaisten työläisten yhdistyksen kokouksessa? Hänkö, joka kymmenisen vuotta oli tahtipuikkoineen häärinyt mainitun yhdistyksen soittokunnan, orkesterin ja laulukuoron harjoituksissa ja esiintymistilaisuuksissa? Se oli uskomatointa, mutta se oli kuitenkin totta. Etevä työläissäveltäjä ja musiikkimies oli ijäksi eronnut nuoteistaan, laskenut viimeisen kerran alas tahtipuikkonsa ja siirtynyt lepoon. Väsynyt matkamies oli päättänyt pitkän ja karuisen taipaleen.

Vallankumoukselliset työläiset eivät jumaloi yksilöitä. Mutta he kiitollisuudella muistelevat senlaisen edesmenneen toverinsa elämäntyötä, jolle työväenluokan asia on ollut kaikki kaikessa. Joka on kantanut työläiselämän raskaan taakan, yrittänyt, pettynyt ja taasen yrittänyt luoda ja tehdä jotakin oman luokkansa hyödyksi ja nautinnoksi. Senlaisten miesten ja naisten elämästä on meille kaikille jotakin oppimista. Siksi ansaitsee luoda lyhyt yleissilmäys Frank Lindroosin elämäntyöhön ja — vaiheisiin.

Lindroos ei palvellut työväenluokkaa puhujana. Jos hän jotakin senlaista oli joskus pakotettu yrittämään, niin hän melkein poikkeuksetta epäonnistui. Kirjoittelijaksi-kaan ei hänestä ollut. Hänellä oli vain yhdenlaisia taipumuksia, mutta ne esiintyivät hänessä harvinaisen voimakkaina ja muodostivat koko hänen henkisyytensä. Hän oli luontaisesti musiikkimies, tyytyi pysymään omalla ladullaan, vaikka se hänen kohdalleen olikin sattunut kiviseksi ja vastamaaksi.

Frank Lindroos oli työväenluokan mies. Suurkaupungin köyhälistökortteleissa syntyi-